

AGRUPACIO : Justícia

PROGRAMA PRESSUPOSTARI: 213. Serveis penitenciaris i mesures penals alternatives

Pla de Govern: 3.Un país amb bones pràctiques: ciutadania i regeneració democràtica

Pla Departamental: 4.Consolidar el model penitenciari català orientat a la reinserció social i el compliment de les mesures penals alternatives

Diagnòstic de la situació

Necessitat a la qual fa front el programa:

La resposta que dona una societat al problema de la delinqüència té una repercussió molt important en el seu nivell de cohesió social i seguretat pública. El Govern de la Generalitat és responsable a Catalunya de l'execució de les penes de privació de llibertat i les mesures que es compleixen a la comunitat. En matèria d'execució penal, el Govern ha de garantir el compliment efectiu de les penes, en condicions de seguretat i de respecte als drets dels penats.

També ha de proporcionar les millors condicions possibles per a la reintegració social dels penats com un mitjà per reduir la reincidència en el delictes.

L'evolució de la societat i de les lleis penals durant l'última dècada ha provocat que Catalunya tingui una de les taxes d'empresonament més altes d'Europa (si ho comparem amb l'Europa dels 15) i un gran nombre de persones complint altres mesures penals a la comunitat, tot i que el nivell de criminalitat és inferior a la mitjana europea.

Actualment quasi la meitat de la població penitenciària és d'origen estranger. Els poders públics han de mantenir la seguretat i condicions de vida dignes en les penes de privació de llibertat, motiu pel qual han d'adequar els equipaments penitenciaris a la realitat actual i futura. També han de potenciar les possibilitats reals de reinserció social de la població estrangera amb mesures de retorn al país. I cal ampliar i fer més eficients el compliment de penes i mesures en contacte amb el medi social.

Població objectiu:

Població major de 18 anys que compleix penes de privació de llibertat o mesures penals a la comunitat, d'acord amb les regulacions del Codi penal.

Descripció detallada de la necessitat:

A partir de 1984, en què la Generalitat es fa càrrec de les competències, s'ha anat consolidant un model d'execució penal que té com a marc de referència les directrius dels organismes internacionals (Nacions Unides i Consell d'Europa) i els coneixements de la recerca empírica. Dins de l'àmbit penitenciari, els eixos principals d'aquest model han estat: el manteniment de condicions de vida dignes a les presons; la seguretat jurídica; el desenvolupament de protocols de seguretat i supervisió del règim penitenciari, i una orientació cap a la rehabilitació que millori les expectatives de reintegració social dels interns quan finalitzen la condemna i alhora reforça les condicions de seguretat i baixa conflictivitat dels centres. Els coneixements actuals confirmen que es poden aconseguir reduccions en la reincidència fins al 35% mitjançant intervencions que s'adaptin al nivell de risc de cada intern, aborden de forma individualitzada aquelles necessitats o déficits que tenen relació directa amb la reincidència i es fan en contextos de semi llibertat.

El nombre de persones empresonades a Catalunya s'ha incrementat en 3.000 des de l'any 2000. Durant aquests anys s'han creat 2.650 places a nous equipaments que han estat insuficients per cobrir l'augment de la població i ha sorgit la necessitat de tancar alguns dels equipaments ja obsolets.

Quasi la meitat dels interns (43,5%) són estrangers, dels quals el 30-40% no tenen expectatives d'integració social i laboral al nostre país. La població en règim obert ha estat entre 26 i 21% dels interns i internes classificats, i en llibertat condicional, un 12% de la població penada. Les prioritats actuals i futures són: conservar, en les condicions socioeconòmiques actuals, el model d'execució penal i els seus bons resultats quant a seguretat i reinserció; potenciar la reintegració social als països d'origen de la població estrangera sense expectatives d'integració a l'Estat espanyol o Catalunya; millorar els procediments d'avaluació del risc, la intervenció individualitzada i supervisió a la comunitat de la població penada, i, en concordança amb l'anterior, ampliar el compliment de les penes de presó en règim obert i llibertat condicional.

El Codi penal de 1995 va incorporar un catàleg de sancions que es poden complir mitjançant mesures penals a la comunitat (MPC) d'acord amb els models d'altres països occidentals. Des d'aleshores, s'han fet reformes amb el propòsit de reforçar la resposta a alguns tipus delictius, especialment els de violència de gènere i seguretat del trànsit. Com a resultat, s'ha produït un augment de les demandes d'execució d'MPC de 661 l'any 2001 fins a les 11.000 dels 2015, havent assolit el punt màxim l'any 2010, amb 17.319 penes i mesures. Totes aquestes mesures, producte de modificacions legals de les Corts espanyoles, s'han implementat sense cap transferència econòmica específica, amb recursos propis del Govern de la Generalitat. Per aquest motiu, fins al 2010 la prioritat ha estat atendre la totalitat de les demandes dintre del període legal de compliments. A partir de la darrera reforma legal de desembre de 2010, s'ha produït un descens moderat en les demandes. Això ha permès reorientar els objectius cap a la reducció de la llista i temps d'espera fins a l'inici de l'execució de les mesures adreçades a la població amb problemes de salut mental i autors de delictes violents, i introduir mecanismes de detecció i gestió del risc associat als perfils penals més complexos.

Marc regulador del programa:

Llei orgànica 1/1979, de 26 de setembre, general penitenciària. Reial decret 190/1996, de 9 de febrer, d'aprovació del Reglament penitenciari. Decret 329/2006, de 5 de setembre, d'aprovació del Reglament d'organització i funcionament dels serveis d'execució penal a Catalunya. Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi penal, i modificacions posteriors. Reial decret 690/1996, de 26 d'abril (840/2011, de 17 de juny), que estableix les circumstàncies d'execució de les penes de treball en benefici de la comunitat i d'arrest de cap de setmana.

Missió

L'execució de les penes de privació de llibertat i mesures penals a la comunitat, en condicions adequades de seguretat, amb respecte dels drets de la persona penada no limitats per la sentència, i orientades cap a la rehabilitació, amb la finalitat de potenciar la integració social de la persona penada i prevenir la reincidència, comptant amb la participació activa de l'entorn comunitari.

PRESSUPOSTOS DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA PER AL 2017 (PROJECTE) **MEMÒRIES DE PROGRAMES**

Objectius estratègics i operatius del programa

- Impulsar els mecanismes de transició presó-comunitat mitjançant la intervenció comunitària i la col·laboració amb les entitats del tercer sector, per tal de potenciar el medi obert (OE4.1)
 1. Augmentar per sobre del 23% la població interna en tercer grau sobre el total de classificats
 2. Mantenir per sobre del 12% el nombre de persones en llibertat condicional sobre el total de la població
 3. Mantenir per sobre de 90 el nombre d'entitats sense ànim de lucre que col·laboren en programes de rehabilitació i reinserció d'interns
- Potenciar el model d'execució penal català amb el manteniment d'un clima de convivència ordenada, per tal d'afavorir la reinserció de les persones internes al seu lloc de residència (OE4.2)
 1. Mantenir per sobre del 80% el percentatge de població classificada amb Programa individual de tractament aprovat
 2. Mantenir per sobre del 80% el nombre d'interns participants en programes de rehabilitació en relació amb la població
- Millorar els equipaments penitenciaris per tal de garantir les condicions del model català d'execució penal (OE4.3)
 1. Remodelar l'edifici de salut mental del CP Brians 2
 2. Dur a terme el reforç estructural i de les esquerdes del PHPT
 3. Adequar la instal·lació de baixa tensió al CP Brians 1
- Optimitzar la gestió dels recursos humans i materials dels serveis penitenciaris, amb el desenvolupament dels sistemes d'informació i comunicació (OE4.4)
 1. Assolir la tramitació del 100% de les subvencions per via telemàtica
 2. Assolir una taxa d'absentisme laboral per incapacitat temporal inferior al 6%
 3. Reduir el personal interí dels serveis penitenciaris en un 25%
- Potenciar el model d'atenció i intervenció amb les persones penades a una mesura penal alternativa (OE4.5)
 1. Mantenir per sota del 50% el nombre de mesures penals en la comunitat pendents d'inici
 2. Mantenir una ocupació mitjana de 7.000 mesures penals en la comunitat en execució
- Facilitar la inserció sociolaboral de les persones sotmeses a mesures d'execució penal (OE4.6)
 1. Mantenir l'ocupació de la població interna per sobre de les 4.000 persones
 2. Mantenir la formació de la població interna per sobre de les 3.000 persones

Indicadors del programa	Unitat	Obj.	2014 Real	2015 Real	2016 Previst	2017 Previst		
1. Proporció de població interna en tercer grau	%	OE4.2	22,19	21,30	24,00	24,00		
2. Població atesa en centres penitenciaris	Nombre	OE4.3	9.294,00	8.810,00	8.800,00	8.800,00		
3. Taxa d'incidents per cada 100 persones internes	%	OE4.3	8,95	9,30	12,00	12,00		
4. Mitjana de mesures penals alternatives en execució durant el període	Nombre	OE4.5	7.253,00	7.292,00	6.800,00	7.000,00		
5. Proporció de persones internes en llibertat condicional	%	OE4.2	11,52	12,00	12,50	12,50		
6. Índex d'absentisme en l'àmbit dels serveis penitenciaris	%	OE4.4	4,40	4,33	4,20	4,20		

Despeses per capítols del programa (EUR)	Import consolidat
1 Remuneracions del personal	239.352.652,88
2 Despeses corrents de béns i serveis	142.539.186,96
3 Despeses financeres	81.732,48
4 Transferències corrents	15.334.448,00
6 Inversions reals	4.742.292,36
7 Transferències de capital	214.316,65
8 Variació d'actius financers	0,00
9 Variació de passius financers	0,00
Total despeses	402.264.629,33

Llocs de treball pressupostats del programa	5.311
--	--------------

PRESSUPOSTOS DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA PER AL 2017 (PROJECTE)
MEMÒRIES DE PROGRAMES

AGRUPACIÓ	: Justícia
PROGRAMA PRESSUPOSTARI:	213. Serveis penitenciaris i mesures penals alternatives
GESTOR DE PROGRAMA	JU08. Despeses personal centres penitenciaris
	Subsector: GC

Objectius estratègics i operatius del programa

· Optimitzar la gestió dels recursos humans i materials dels serveis penitenciaris, amb el desenvolupament dels sistemes d'informació i comunicació (OE4.4)

1. Assolir la tramitació del 100% de les subvencions per via telemàtica
2. Assolir una taxa d'absentisme laboral per incapacitat temporal inferior al 6%
3. Reduir el personal interí dels serveis penitenciaris en un 25%

Indicadors del gestor	Unitat	Obj.	2014 Real	2015 Real	2016 Previst	2017 Previst
1. Taxa de personal interí als centres penitenciaris	%	OE4.4	11,75	16,78	12,00	12,50
2. Mitjana mensual de substitucions de personal penitenciari	Nombre	OE4.4	98,00	105,00	65,00	65,00

Principals béns/serveis i actuacions destacades

1. Gestió dels recursos humans adscrits als serveis penitenciaris
2. Gestió dels recursos econòmics i materials adscrits als serveis penitenciaris
3. Revisió i millora dels procediments de treball
4. Emissió d'instruccions, ordres de servei o circulars en matèria de gestió de recursos humans i econòmics
5. Control de l'absentisme laboral i adopció de mesures per reduir-lo
6. Reducció de la taxa de temporalitat ampliant l'oferta d'ocupació pública i la realització dels processos selectius corresponents
7. Creació i millora de la regulació de les borses de treball per afavorir la gestió de la cobertura de vacants i reforços

Despeses per capítols del gestor (EUR)	Import sense consolidar
1 Remuneracions del personal	224.098.446,74
2 Despeses corrents de béns i serveis	0,00
3 Despeses financeres	0,00
4 Transferències corrents	0,00
6 Inversions reals	0,00
7 Transferències de capital	0,00
8 Variació d'actius financers	0,00
9 Variació de passius financers	0,00
Total despeses	224.098.446,74
Llocs de treball pressupostats del gestor	4.972